

Cipők exportra

A Tisza-partról tengerentúlra is

Kimondani is sok: évente 12 millió pár cipő készül a Martfői Tisza Cipőgyárban. Ezzel első helyen áll a hazai cipőgyártók között. Számszerűen a éves bevétele is: teljes termelésének 21 százalékát a

dollárral fizető piacokon értékesíti. Az idén 9 millió 700 ezer dollárért adnak el Európában és a tengeren túl martfői cipőket. Ezért az összegért 2 millió 500 ezer pár lábbeli kerül a nyugati

üzletekbe, s ebből a legtöbb sportcipő.

A martfői gyár vásárlói közé tartozik a neves Adidas, a tengerentúli Lamax, amely női divatcizmákat vesz, az angol BSC, férficipők, míg az ugyancsak angol Dunlop, munkavédelmi cipők vásárlásával. Az NSZK legnagyobb áruházainak katalógusaiban is találkozhatunk a martfői termékeknek ismeretével.

A tőkés piacokon kívül fontos vásárló a Szovjetunió, ahová az idén 1 millió 600 ezer pár, s az NDK, ahová idén 400 ezer pár cipőt szállítanak.

Állattenyésztés — takarékosabban

Országos megbeszélés Hódmezővásárhelyen

Az állatállomány termelési eredményei csak részben függenek a genetikai képességektől. Az eredményeket elsősorban a tartási, a takarmányozási megoldások befolyásolják. A tartástechnológiai rendszerekről, a továbbfejlesztés lehetőségeiről kezdődött tegnap, pénteken kénnapos országos tanácskozás Hódmezővásárhelyen, a Petőfi Művelődési Központban. Részt vett a konferencián Papdi József, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezetője, dr. Szalontai József, a hódmezővásárhelyi pártbizottság első titkára, dr. Csatornai Antal, a városi tanács elnöke, Papp Gy. Lászlóné vásárhelyi országgyűlési képviselő, Szilágyi Ernő, a Csongrád megyei tanács osztályvezetője is.

A XIII. állattenyésztési tudományos napok plenáris ülését Váncsa Jenő MEM miniszterhelyettes, a Magyar Agrártudományi Egyesület elnöke nyitotta meg. Köszöntötte a tanácskozás résztvevőit, köztük bolgár, lengyel, NDK-beli és csehszlovák állattenyésztőket, állatorvosokat. Ezt követően került sor az 1943-ban elhunyt Wellman Oszkárnak, az állatorvos-tudomány és az állattenyésztésben kiváló művelőjének emlékére alapított emlékérem átadására. Csuti Károlynak, a Fejér megyei állattenyésztési felügyelőség igazgatójának, dr. Török Imrénnek, a Mezőhegyesi Állami Gazdaság igazgatójának és dr. Dóhi Jánosnak, a kaposvári mezőgazdasági főiskola főigazgató-helyettesének nyújtotta át Váncsa Jenő az emlékérmeket. Magyar Agrártudományi Egyetem aranykoszorús felvényével öt szakembert tüntettek ki.

Keserő János, az Állattenyésztési Kutató Intézet főigazgatója „Tartástechnológiai rendszerek az állattenyésztésben” címmel tartott

előadást. Mint, mondotta: eddig az az álláspont volt az uralkodó, hogy a nagy termelésre képes állatokat mesterséges környezetbe kell helyezni, ahol szabályozni lehet a fényt, a hőmérsékletet, esetleg még a levegő összetételét is. E tekintetben kiváló eredményeket értünk el a baromfi-féleknél. Több állatfajnál azonban az optimális környezetre való törekvésnek ez a módja nem bizonyult egyértelműen hasonlóan sikeresnek. Például a nyári forróságban a hízósértések a szabadban sokkal jobb súlygyarapodást érnek el, mint zárt épületekben. Ezért ma ott tartunk, hogy azok az új hatások, amelyek az állattartás technológiai feltételeit nagymértékben befolyásolják, a mesterséges környezetre törekvés túlzásainak megszüntetése irányába terelik a tartástechnológia fejlődését. Természetesen nem arról van szó, hogy az eddigi irány teljes megváltoztatása válna szükségessé. Mert például a mesterséges környezet optimális lehet a baromfi-, a malac- és a báránynevelésnél. Egyes területeken azonban célszerűbbnek látszik kinyitni az épületeket, s az állatokat természetesebb környezetbe — legelő, kifutó — helyezni.

Általában elv: elsősorban az épületeknél lehet takarékos megoldásokra törekedni anélkül, hogy a technológiai fejlesztésnél a legfontosabb feladatok optimális megoldásának elvétől engednénk. Egy tehenészeti telepnél a takarmány tárolásának, a takarmányozás magas színvonalú gépesítésének jó megoldása sokkal lényegesebb, mint az épületek költséges kivitelése — hangsúlyozta Keserő János.

Délután a szarvasmarhatenyésztési szekció tanácskozott. Ma a sertés-, illetve a juh-tenyésztési szekció ülésén tartanak előadásokat, folytatnak vitát.

Tanácselnökök értekezlete a Parlamentben

Arra kell törekedni, hogy a mezőgazdasági, az ipari és a fogyasztási szövetkezetek feladatait a népgazdasági terv, a megyei, a fővárosi termelési célok és a szövetkezetek adottságainak figyelembevételével határozzák meg, s legalább ilyen fontos a termelési szerkezet átalakítására kiható döntések összehangolása is — hangsúlyozták pénteken a fővárosi, a megyei és a megyei városi tanácsok elnökeinek értekezletén, amely Papp Lajos államtitkár elnöklétével tanácskozott a Parlamentben.

Az értekezleten megtárgyalták a testnevelés és a sport továbbfejlesztésének feladatait is.

A közművelődési program megvalósítása a legfontosabb kulturális feladat

Miniszteri tájékoztató

Pozsgay Imre kulturális miniszter tegnap, pénteken délelőtt a Parlamentben a közművelődés és a művészetek előtt álló legfontosabb feladatokról tájékoztatta a sajtó képviselőit.

A XII. kongresszusra készülve megállapítható — mondotta —, hogy a párt és a tömegek közti bizalom és a jó kapcsolat jótékonyan hat a kulturális életre, a művészeti alkotómunkára. Az e területen dolgozók — művészek, népművelők — nagy többségére jellemző a mai társadalmi valóság reális megközelítése, felelős, elkötelezett ábrázolása.

A miniszter foglalkozott a VI. ötéves terv előkészítésével is. A kulturális életirányításában részt vevő állami szervek egybevetik a reális szükségleteket a mai gazdasági feltételek szabta reális lehetőségekkel. A két oldal közötti feszültség csak hosszú távon, javuló gazdasági feltételek között, messze tekintő fejlesztési politikai érvényesítéssel oldható meg. Középtávon arra van lehetőség, hogy megszüntessünk valamennyit az alapellátásban mutatkozó hiányokból és elvégezzünk néhány — főleg a színházaknál — tovább nem halasztható rekonstrukciós feladatot. Tovább folytatódik a Budavári Palota építése, elkezdődik az Operaház rekonstrukciója és megtörténnek az előkészületek az új nemzeti színház építésére.

A közművelődési program megtorpanás nélküli, következetes megvalósítása változatlanul az eljövendő évek legfontosabb kulturális feladata — hangsúlyozta. A kulturális területen is hat gazdasági feszültségek középette, a takarékos gazdálkodás követelményeinek érvényesítésével is törekedni kell arra, hogy elért eredményeinket megvédjük, a nép által is becsült és igényelt értékeinket megőrizzük, szolgáltatásainkat megfelelő színvonalon tartsuk.

A kulturális ellátás csemélyi feltételeinek javításához a közművelődési képzés és a művészetoktatás fejlesztését tűzték napirendre.

A fejlett szocializmus elméleti kérdései

Befejeződött Szegeden a tudományos konferencia Nyilatkozat jelentőségéről

Tegnap délután befejeződött a szegedi József Attila Tudományegyetemen az a kénnapos nemzetközi tanácskozás, amelyet a JATE marxizmus-leninizmus három tanszéke szervezett. A záró plenáris ülésen dr. Nagy László, az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézetének igazgatóhelyettese tartott előadást A fejlett szocializmus kutatások helyzete címmel.

A nemzetközi megbeszélés jelentőségéről és eredményéről dr. Rácz János tanszékvezető egyetemi tanár a következőket mondta:

— A hatvanas évek végén, a hetvenes évek elején egyre inkább az érdeklődés középpontjába került a fejlett szocialista társadalom kategóriájának, problémáinak, tartalmi kérdéseinek meghatározása. A régi meghatározás ugyanis már nem fedte a valós viszonyokat. Az MSZMP XI. kongresszusának határozata, valamint a programnyilatkozat már következetesen az új kritériumot használta. Igen ám, de az új fogalmakat tisztázni kell. A fejlett szocialista társadalom főbb jellemzőinek kutatása nemcsak hazánkban, hanem a többi szocialista országban is napirendre került. Ezért is rendezhettük meg most ezt a tudományos konferenciát, és ezért is vett részt a tanácskozás 5 ország 19 kutatója.

— A József Attila Tudományegyetem marxizmus-leninizmus tanszékei nemcsak a kutatásból vették ki részüket, hanem a tudományos tanácskozás szervezéséből is. Miért vállalkoztak rá?

— Az egyetem három tudománypolitikai tanszéke együttes, komplex kutatási programot dolgozott ki a Dél-Alföldre — három megye: Bács-Kiskun, Békés és Csongrád — vonatkozóan. Az eddigi eredményeinkről a közelmúltban jelent meg egy vaskos tanulmánykötet. E tanulmánykötetnek mintegy kiegészítője a mostani nemzetközi tanácskozás, és annak gazdag tapasztalata. A téma iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ez elsősorban a külföldi kutatók, a testvéregyetemek marxizmus-leninizmus tanszéke professzorainak fölszólalásán volt lemérhető. A tanácskozás kiteljesítette az eddig végzett munkát.

— Folytatódik-e a tudományos kutatómunka?

— A tudományos kutatómunka nyilvánvalóan folytatódik, hiszen ez a mostani véleményesére csak egy átlomása volt a forrásban levő téma kidolgozásának. A

kutatás célja a problémákor teljes megvilágítása, és az alapvető kérdések megfogalmazása. A tanácskozás tanulsága szerint nemzetközileg is közelednek egymáshoz az álláspontok. Már a mostani eredményeknek is nagy értéke, hogy azok segítséget nyújtanak politikai és gazdasági döntésekhez, és szerepük van elméleti, ideológiai kérdések kidolgozásakor.

Polner Zoltán

Közgazdasági napok '79

Hazánk a világpiacon

Az elmúlt tíz esztendőben sok próbát kellett kiállnia a magyar gazdaságnak. Az első egy újfajta szemléletre átalakítás volt: létrehoztuk a gazdaság irányításának új rendszerét. Szükségesszerűen ismertünk fel, hiszen az extenzív fejlesztésről az intenzívre való áttérés nem történhetett volna meg az irányítás rendszerének változatlanul hagyásával.

A 70-es évek elején gazdaságunkat dinamikus fejlődési mutatók jellemezték. Látszott, hogy a gazdasági reform bevált, életszínyvonalunk fokozatosan növekszik, termékeinket jól tudjuk értékesíteni a piacon. Az 1974-ben bekövetkezett cserearányromlás azonban felkészületlenül ért bennünket. Ez a cserearányromlás ugyanis nem egy tipikus jelenség volt, hiszen nem egyértelműen a nyersanyagárak növekedését és a késztermékek árának csökkenését hozta magával. A mezőgazdasági termelésből vett példával: csökkent a búza és a hús, ugyanakkor növekedett a fehérjetakarmányok ára. Ami azt jelentette, hogy egy-egy kiló hús előállítására relatíve lényegesen több került már, s nem biztosította a kereskedelem várt hozamát.

Ebben a helyzetben ha a termelésünk szintjét növelni akartuk, és ezt akartuk bankhitelekkel kellett felvenni. Az a helyzet állt elő, ami ma is megvan: az összforgalom 37—38 százalékát képviselő tőkésiai értékesítéssel kell ellentételezni a hitelállomány 90 százalékát. Az tehát, hogy mennyi árut és milyen áron tudunk exportálni, döntő kérdéssé vált.

Nem véletlen tehát, hogy nagy érdeklődés kísérte tegnap dr. Bácskay Tamásnak, a Magyar Nemzeti Bank ügyvezető igazgatójának Külke-

reskedelmünk pénzügyi nehézségek között című előadását, melyet a Magyar Nemzeti Bank Csongrád megyei igazgatóságának tanácstermében tartott. Az előadó bevezetőben arról beszélt, hogy milyen helyzet foglalkoztatja jelenleg a világpiacon. Reméltem, hogy az elmúlt években komoly versenytársaink lettek a fejlődő országok, melyek egy-egy általunk is gyártott iparcikket lényegesen olcsóbban tudnak piacra vinni, mivel náluk az egy-ségyi bérköltség lényegesen kisebb. Ez azért okoz gondot, mert a behozatali többletet többletexporttal kellene ellensúlyozni. Ismeretes, hogy 1974 óta azonos mennyiségű importtermékért 20 százalékkal több exportárut kell adni.

Beszélt a világgazdaság várható tendenciáiról is, melyek közül igen kedvezően ítélt meg, hogy valószínűleg az olajárak növekedése megáll. S az is, hogy hagyományos piacaink — az ottani gazdasági fellendülés következtében — várhatóan több árut tudunk elhelyezni.

Természetesen a cserearányok romlásában mi is hibásak vagyunk, javításukért pedig felelősek. Ha a mostani utat végigjárjuk, akkor javulhat az egyensúlyi helyzet. Mindez azonban igen nagy munka, s az eddiginél többet követel mindenkitől. Az 1980-ban bevezetendő új termelői árrendszer komoly segítséget fog adni a szakembereknek a tájékozódáshoz. Jobban megmutatja, melyik termék gazdaságos, melyik nem. Néhány nagyberuházás befejezése is javíthatja helyzetünket.

Dr. Bácskay Tamás előadását konzultációs vita követte, melynek legfontosabb témája országunk hitelpolitikája volt.

A megújuló Budapest

Az elmúlt évtizedekben valóságos metropolissá vált Budapest. Évente 16—17 ezer lakás épül, ebből 12 ezer állami, a többi szövetkezeti és magánérőből valósul meg.

Az első 15 éves lakásépítési terv valóra váltásához 1961-ben fogtak hozzá. 15 év alatt — 1975-ig 187 ezer új lakás épült a fővárosban. A második 15 éves lakásépítési terv első harmada az év végén fejeződik be — 5 év alatt újabb 87 ezer új lakásba költözhetnek be a lakásra várók tízezrei.

A lakásállomány minőségében is nagy lépést tett előre a főváros. 1961-ben a lakások mintegy 60 százaléka egyszobás volt, zömmel komfort nélküli. A most épülő lakásoknak mindössze 15 százaléka egyszobás, 64 százaléka kétszobás és 21 százaléka háromszobás. Természetesen komfortos lakásokról van szó. Az új lakások zöme — mintegy 74 százalékuk — lakótelepen létezik. A városfejlesztés koncepciója leegyszerűsítve a következő: célul tűzték ki a külső peremkerületek, elővárosok bekapcsolását a város vérkeringésébe, így jöttek létre a nagy lakótelepek: Budafokon, Békásmegyeren, Újpalotán, Pestlőrincen. Ezzel egyidőben nagyarányú kerületi rekonstrukciót folytatnak, régi házsorok tűnnek el, hogy helyüket új, modern házaknak adják át Újpesten, Kispesten és a csepeli újvárosok központjában. Végül érdekes törekvés: egy régi, elavult fővárosi kerület rehabilitációja. Ez történik a Józsefvárosban, ahol a század elején is már öregnek számított házak most tűnnek el véglegesen.



Új házak, parkok a lebontott öreg józsefvárosi utcák helyén